Година I. Самоков, Ноември 1921 год. Бр. 2.

РИЛСКИ ШЕПОТ

ОРГАН НА УЧАЩИТЕ СЕ ПРИ АМЕРИКАНСКИТЕ ГИМНАЗИИ — САМОКОВ

Главен Редактор Христо Янев

РЕДАКЦИОНЕН КОМИТЕТ
Райна Михеева, Неделка Константинова, Надя Будурова, Иван Тодоров, Паскал Маровски и Петко Пеев.

Администратор Иван Христов

Годишно течение, десет броя — Абонамент 15 лева — Един брой 2 лева

До Редакционния комитет на „РИЛСКИ ШЕПОТ."

Драги ученици,

Приятно, твърде приятно ми е да поздравя в „Рилски шепот" осъществяването на една наша ученическа мечта още от преди 13 години. Това, което тогава беше дързък, макар и благороден, риск само на някои непоправими ентусиасти от д-во „Развитие," днес е добре обмислен почин, подкрепен не само от всички ученици и ученички, но и от моралната и материална помощ на искрени съчувственици отвън. Малкият „Ученически лист" на времето, за голяма печал на творците му, клюмна глава като подранило пролетно цвете, но той щастливо възкръсва сега в „Рилски шепот" по-смял и по-крепък, при по-назрели и по-благоприятни обстоятелства.

Пожелавам му честита бъдещина.

Но не само за това ми е драго, че виждам един свой блян осъществен от по-щастливи наследници, а защото „Рилски шепот" е една хубава замисъл, едно мило самостоятелно дяло на самите ученици и ученички. Безспорно, той не е лишен от грешки и наивности, но нима ще се намери някой безумец да иска нещо много повече от едни ученици, които правят първи, боязливи крачки в тая област? Напротив, ваят изобщо, в първия брой вее едно свежо, бодро чувство, долавя се тупването на един здрав младежки пулс и един неподправен, мил младежки идеализъм, основан на пламенната вяра в себе си и въобще в българската златна младеж. Нищо надуто, болезнено, изкълчено. А това с радостно и симпатично.

Но ценността и значението на тоя ученически подвиг не се изчерпва само с факта, че „Рилски шепот" ще бъде отзвук на скъпите спомени, свързани с училищните младини, спомени свидни и трогателни по своето естество; не само и с факта, че той ще поддържа връзката между минали и сегашни питомци на двете гимназии и ще ги приобщава със своите сведения към незабравимата Alma mater; но и с обстоятелството, че колоните на вестника ще изиграят ролята на една малка литературна арена, дето скромните ученически дарования ще намерят своя подходящ простор, за да вложат първите рожби на своето перо. Никога класното упражнение не може да възбуди толкова старание и благородна амбиция, колкото мисълта, че писаното ще се яви в печат и ще бъде достояние на по-голям кръг от ревностни читатели. „Рилски шепот" е отлично място за такъво благородно състезание на младите таланти.

Пожелавам му завиден успех и в тая насока!

Н. Алексиев.

Водно-неволен.

„Рилски шепот“ всред учащите се.

Историята на двете американски гимназии едва ли някога е отбелязала в страниците си по-важно и по-необикновено събитие от появяването на „Рилски шепот.“ Много са бурите, които на времето ядовито са бушували над училищата ни, много са същo кризите, които те са преживели и много са успехите им в едно или друго отношение, но чини ми се, че нищо, абсолютно нищо друго не ги поставя тъй високо и не им дава право така да се гордеят, както споменатото вече събитие. Наверно твърде дръзко и прибързано ще се види на мнозина твърдението ми, и може би в същност да е така, но всеки, който е присъствувал в общата занимателна стая на мъжката гимназия при раздаването на първия брой от „Рилски шепот“ ще трябва да признае, че никога в миналото учащите не са пели тъй сърдечно и бурно, и че никога сиянието им не е било тъй резко изразено, както в него ден.

Безспорно е, че деня, в който „Рилски шепот“ за първи път се яви между учащите се, бе едно необикновено събитие, едно истинско тържество за всички ни. Това бе ден, в който цифрата на ученическите списания и вестници се увеличи с още една единица и достигна доста почетно число 21; ден, в който учениците и ученицте от американските гимназии се почувствуваха единствени притежатели измежду всички учебни заведения в България на собствен орган, общ и независим орган, редактиран и списван почти изключително от самите тях. Това бе ден, в който бе осъществен техния свиден блян; ден, в който заветната мечта на бившите ни ученички и ученици бе реализирана от тия — през учебната 1921-22 година; ден, в който те издигнаха така високо своите гимназии и ги поставиха над всички други в това отношение.

Всяко предприятие не е сигурно в самото си начало. „Рилски шепот“ също така не бил гарантиран, защото съдбата му бе неизвестна. Първия брой бе започнат с празни ръце, и той излезна от печат съпроводен от съдбоносния въпрос: „Ами средства?“ Колкото зловеща и да бе тази мисъл, той все пак се яви пред своите вещатели. Редакционния комитет свика на общо събрание всички ученички и ученици в салона на мъжката гимназия. Поканени бяха също и г. г. преподавателите ни. Стаята бе пълна. С големи оранжеви букви личеше на сцената името на вестника. И колчем засвириле училищния струнен оркестър, и присъствуващите, унесени от упоителната музика, изпратяха взора си, големият оранжев надпис се изпречваше пред тях като една неминуема дилема, която те трябва да разрешат. И те я разрешиха така, както никой друг на тяхно място не би я разрешил! Говориха няколко души от редакционния комитет. Те зачекнаха и изложиха пред събранието всяка страна и всяка пречка, която предстои да се преодолее за да може да продължи излизането му и за напред. С една дума, всичко около вестника бе изложено толкоз ясно, колкото бе възможно. И те видеха пред себе си една картина не такава каквато очакваха, едно положение твърде трудно даже и за възрастни. Едвам сега им стана ясно вече, че започнатото с такава готовност и усърдие дело, не е тъй леко, както някои си го въобразяваха. Но няма що; започнато беше вече. Всички разбраха естественото следствие от това безизходно положение: „Искате ли да имате ваш орган, желаете ли го? Добре, знайте, тогава, че необходими са средствата!“ И те ги дадоха, дадоха така, както всякога дава българина, когато види, че няма друг изходен път. От 300 присъствуващи лица записаха се повече от 265 абонати. Пуснатата от по-рано между тях подписка за доброволни пожертвувания, без никаква покана, наново се поднася. В разстояние само на един час главоломния въпрос бе изчерпан, и бъдещето на „Рилски шепот“ за тази учебна година бе обезпечено, благодарение на общото съзнание, проявено в случая така както никога.

Най-характерното за всяко начинание е, че никога, буквално никога, неговото начало не е розово, не е съвършено. Абсурдно е да се мисли, че „Рилски шепот“ ще прави изключение от общото правило. И той има свои недостатъци в списването, в съдържанието и пр. Ето защо не е чудно, че даже и някои от самите ученици забелязаха грешки, които при едно по-голямо внимание можеха да се отбегнат. Не са редки също и случаите, когато ученички и ученици, бивши, и настоящи, се отнесоха враждебно, даже с презрение към вестника. Но нищо няма чудно. Това е нещо обикновено, нещо, което, ние очакваме като естествено явление при подобни начинания. Обаче едно ни насърчава и кара да вярваме в по-успешното му бъдеще. Тези, които осигуриха материалната поддръжка на вестника, са готови да ни помогнат и тук. Ученичките и учениците с готовност и радост се отзоваха и на тази покана на комитета. Те всички обещаха сътрудничеството си, с което може би в-ка ще стане по-хубав и по-интересен.

„Рилски шепот“ е вече излезъл от печат и ще продължава да излиза. Над неговата люлка долетяха трите орисници — ученичките и учениците. Плахо лежеше той пред своите вещатели и очакваше да чуе съдбата си. И пристъпи най-старата от трите орисници до люлката на новороденото начинание и таинствено зашепна:

— Завиден дял да има той и първ по рода си да бъде между другите. Зараза неизкоренима да всее между всички училища, и нови другарчета като гъби да никнат от нея.

— Добре, прозвучаха зловещо думите на средната сестра-орисница, да бъде тъй както ти каза. Но нека той погълне средства, каквито никога те не са навикнали да дават, и трудът по него да бъде кървав труд на орач под зноен пек. Много и големи пречки да се изправят постоянно пред него, и нека питомци на двете училища, даже ученички и ученици, да отвърнат лицето си от него. Горчиви и жлъчни хули да се сипят над него, довърши тя, оттегляйки се при по-старата си сестра. И ахнаха двете орисници, ахнаха и замряха от ледните думи на жестоката си сестра.

— И туй да бъде, прошушна най-младата, като-вни своите насълзени, но озарени с надежда, очи в младата рожба. Дай му вяра в себе, Боже, и сила, която при всяка пречка да се удвоява. Дай му щедрост и смъдание, и нека хулите и горчивините да бъдат капка в сладководно море. Отстъпниците на пръсти нека се броят, и той от ден на ден да става по-буен и по-добър. Това изрече тя и мигом изчезна, придружена от останалите две орисници.

Такава е предречената от орисниците — ученички и ученици — съдба на „Рилски шепот.“ Добра или зла, той ще я поеме на гърба си и ще заживее за напред орисания живот.

Y. W. C. A.

Дружество Християнско Старание при Амер. Дев. Гимназия е съществувало може би още от основаването на училището. В миналото то е било почти най-важния творител на училищната атмосфера. Тъй като тя е била предимно религиозно-възпитателна, то с своите събрания е целело подкласдването на този дух, който мисионерите са се трудили да всадят между българите. Мисионерките и учителките са ръководили дружеството, и членките са се чувствували даже в събранията просто като ученички, за които са били устроявани много назидателни служби.

Миналата година се организира дружеството отново и се преименува на Млад. Хр. Д-во (Y. W. C. A.), като възприе устава на всесветското Млад. Хр. Д-во за жени. На мнозина това не се стори да е важна промена, но в същност това беше значителна крачка напред. С това дружеството отсъпваше от чисто религиозната почва, на която стоеше по-рано, и си постави за цел не само духовното, но и умственото и социалното развитие на ученичката. Обаче дейността на д-вото няма възможност да се разграничи, защото нашето малко общество преди всичко е училище и при това пансион с своите наредби и програми. Избрахме си тогава настоятелство от ученички, с една съветничка много по-опитна от нас.

На края на учебната година се избра ново настоятелство да продължи работата на д-вото. Скоро след това една малка група от членки и част от настоятелството се събра в Чам-Кория да обсъдят бъдащата дейност на д-вото. В тази малка конференция ни се представи длъжността по-ясно, и ний се почувствахме по-подготвени да продължим работата, отколкото миналата година.

Още с почването на занятията установихме дружеството Настоятелството се състои от девет члена:

председателка	— Р. Н. Милева	(VIII. кл.)
подпред.	— Ю. Попова	(VIII. кл.)
секретарка	— Г. Атанасова	(VIII. кл.)
касиерка	— М. Добровска	(VII. кл.)

и пет членки, отговорни всяка за отделен клон от дейността на д-вото. Почака се един месец за да се запознаят новите ученички с д-вото и тогава се записваха. Всичко, стари и нови, са 66 членки само от гимназията. Миналата година бяха 64 заедно с прогимназията, а сега тя е отделно. Дава се втори случай за записване след Коледа. Всички са много заинтересувани в дружеството си и искат да го направят деятелно. До сега освен

седмичните събрания не се е вършило друго. Карантината много попречва за по-бързото изпълняване на някои от проектите както и за редовните събрания. До сега сме имали шест редовни събрания и три извънредни.

Първото събрание беше за целите и работата на Y. W. C. A. из света, водено от нашата съветничка — г-ца Краквт.

Второто — биографиите на някои от дейците за Мл. Хр. Д-во — водено от VII-класните членки.

Третото — музикално.

На четвъртото се рапортираха Чам-корийската и Софийската конференции.

Петото — делово събрание.

Шестото — „Стогодишнината от рождението на Достоевски" — бе водено от г-н Алексиев. Проектираше се последното да е съвместно с Y. M. C. A., но карантината попречи.

На едното извънредно събрание г-н Панайотов държа сказка за двете дружества.

Второто беше специално за новите членки, за да се запознаят с същността на членството.

Третото беше събрание за цялото училище, след което се взехме за изпълняването на един от нашите планове — разпродажба за в полза на бедните — един клон от нашата работа. В разстояние на 15 минути се събраха 908 лв. за купуване материал. До края на седмицата той се раздаде между ученичките да се изработи. Членки и нечленки се заеха най-усърдно да помагат. Това ще бъде предимно разпродажба на ръкоделия, може би и на други ръчни работи, с малка забава. Ако обстоятелствата не ни попречат, тя ще се даде към края на декември. Подробности по разпродажбата ще се известят седмица преди определеното време.

„Всяко зло за добро."—

Карантината ни способствува за полезна работа, ако и да не можем да имаме събранията си. Изгубваме възможността да имаме едно интересно събрание на 20 т. м. за Pilgrims и тяхната суевярност, тъй като не можем да се събираме заедно. Но от друга страна имаме много свободно време да работим.

Може би нашето дружество няма да постигне много тука, но, както се изрази г-н Панайотов, ще подготвим нашите ученички за по-обширна дейност с Млад. Хр. Дружества вън, като излезат от училището. Той каза, че много от свършилите тука ученички и живущи сега в София са един от най-деятелните членки на тамошното дружество. Това е много насърчително както за нас така и за училището ни.

Надяваме се, че и ние след време ще се впуснем безцелно в живота, но където и да сме, с силите си ще подкрепим великото дело на Младежките Християнски Дружества.

Една членка на Y. W. C. A.

В. Манафова
ученичка от I прогимназ. клас.

Една забава при осмокласничките.

На 7 ноември вечерта, ученичките от прогимназията при Амер. Дев. Гимназия получихме една покана, адресирана до нашата надзирателка, Miss Краквт. Никоя от нас не знаеше от кого е. На запитване Miss Краквт ни съобщи, че тази покана е от осмокласничките, които по случай на праздника Димитров ден ни канят у тях на забава, която щяла да се устрои следующата вечер от 7 до 9 часа. Това известие много ни зарадва.

Дойде и определеното време, когато трябваше всички да се приготвим за забавата. Това трябваше да стане веднага след вечеря. Miss Краквт ни каза, че трябва да се облечем в най-хубавите си рокли или с форми, което ние направихме. Това стана много бързо, и за петнадесет минути всички ученички бехме готови.

Най-после тръгнахме и стигнахме в къщата на осмокласничките. Още от вратата забелязахме техните весели лица. След като си казахме „добър вечер," седнахме всички. След малко една от домакинките ни предложи да играем една игра, наречена "монастир." Всички се съгласихме, и играта почна. Тя се игра по следния начин: Един поклонник заедно с детето си тръгва за монастиря, като води със себе си едно магаре. Магарето носи нещата за ядене, именно, хляб, лук, бъклица с вино и много други подобни. Всяка една от нас представляваше една храна или един предмет. Поклонника беше това същото момиче, което ръководеше играта. Тя разправяше как отива на монастиря, и щом като казваше думата "монастир," всички ставахме и се покланяхме. Освен това, когато предметът да стане и да се поклони, когато предметът или храната, която тя представляваше, се споменеше. Тъй като поклонника често споменяваше момченцето, случайния пътник и юздицата, които Miss Краквт, г-жа Марки и г-н Марки представляваха, тези постоянно трябваше да стават. Много смешно свърши тази игра.

След това, на стената беше поставено едно магаре от книга, на което трябваше да слагаме опашка, която беше също от книга. На всяко момиче се даде една такава, която то трябваше да слага с завързани очи. Която я сложи на място, щяла да получи като награда една ябълка.

Щом едно момиче сполучи най-после, тази игра се прекрати, и друга почна. Няколко ябълки, висящи на конци, бяха закачени на тавана, и осем момичета — четири малки и четири големи — бяха избрани за да ги ядат. Трябваше да хванем тези ябълки с уста, като държехме ръцете си отзад.

В една друга игра се наредихме в един кръг. Само две бяха останали, от които на едната бяха вързани очите. Тези бяха поставени вътре в кръга, и тази, която беше с вързани очи, трябваше да гони другата. В тази игра спечели прогимназията, при все че сме много по-малки от осмокласничките.

Най-после дойде време да се прекратят игрите. Miss Краквт, която стоеше в кюшето и наблюдаваше всичко, стана и каза, че е време да си отиваме. Не ни беше приятно, но трябваше да я послушаме. Макар че някои ученички я принуждаваха да постоим още малко, това не помогна, защото тя искаше да сме точни.

Ръкувахме се доволни и весели, като оставихме за другия ден да си разправяме за хубаво прекараното време при осмокласничките.

И. Б.

Един ден при малките.

Един съботен ден срещнах на двора две от нашите малки ученички, които носеха една кофа с вода. Те толкова бързаха, че водата постоянно се разливаше, но те продължаваха да вървят и не обръщаха внимание, че бяха се измокрили съвсем.

— Къде я носите и защо ви е? — ги питам аз.

— Днес и ний чистим. Ела да видиш как работим. Искаш, нали? хайде!

Аз отдавна исках да зная как живеят те*) и тръгнах с тях.

На вратата ни посрещна цял облак от прах, и през него едва се виждя рошавата главица на една от ученичките, която най-ревностно мете с една голяма метла.

Влизаме в трапезарията. Там едно момиче мие прозорците и пода; други две от дълго време чистят някои вази, които най-после напълват с цветя и поставят на местата им.

В кухня, между натрупаните маси и столове, една третокласничка, с уши запушени с ръце, ожесточено повтаря някакво английско стихотворение.

Натрупва се цяла група край мене. Малките ми другарки отиват да оставят кофата, а аз с другите отиваме в кухнята, за да видя какво работят и там.

Готвачката, заобиколена от няколко момиченца, чисти лук. Очите им сълзят, но те разправят нещо смешно, и весел смях се носи из приветливата кухня.

Говорят те колко са доволни от храната и че могат да изказват мнението си, като какво да им се готви.

„Например, оня ден аз поисках кейк, и имахме," обажда се едно от тях.

Влиза г-ца Краквт (майката на това семейство). Усмихната, тя гали някои от тях, и с гордост ми казва, че нейните деца не се страхуват от работа, и че тя е много доволна от тях.

Идват пак моите нетърпеливи придружнички, та ме викат да вда да им видя спалните.

— Ето в тая съм аз; хубава е, нали? Четири ученички сме; в оная три, в другата пет, а там две, и пр.

— Колко сте всичките?

— Сега сме двадесет и пет ученички, защото има шест болни**).

— А кога ставате?

— Г-ца Краквт събужда прислужничките да приготвят трапезите за закуска в 6 часа, а те нас — в 6½ ч. Занимание имаме само вечер. Първи и втори класове си лягат в 8½ часа, а третия в 9 ч.

„Ний се грижим да бъде тихо през занимания," ми казват две ученички от III. клас.

„А ти каква домашна работа имаш?" питам друго момиченце.

*) Прогимназиалните ученички живеят в отделна къща, а не в общия пансион. Б. Р.

**) Те не са болни, а изолирани в особена стая заради карантината. Б. Р.

„Аз съм готвачка вечер. Ела да видиш как мога да готвя.

— Кой ви определя работите?

— Избрали сме си една комисия от ученички, които определят една работа на всякоя.

— А не ви ли пречи това на уроците?

— О не, ний имаме достатъчно време и за тях.

След като виждам всичките спални, аз си отивам, като им обещавам, че ще отида пак да видя как готвят.

В 4 часа отивам при тях. В кухнята ме посреща веселия смях на малките готвачки.

Едни от тях режат хляб за попара, а други белят круши за компот. Скоро всичко е готово. Отиваме в трапезарията. Колко е приветлива сега! Самите деца се чувствуват като у дома си в тая приятна обстановка.

Даже и малките шест рускинчета се чувствуват щастливи.

Най-после игрите!

Всички деца заобикалят г-ца Кракът, и зареждат се игрите: пръстен, тръгнал пътник за монастир, сляпа баба и пр. После всички запяват „Казачок," и Галя почва да играе.

Смях, глъч. Но време е за спане.

Разделям се от тях с мисълта за техния щастлив задружен живот и хубавите детински дни.

Г-жа Фон de la Бамбук

Свиждане с комуната.

През ваканцията получих първия брой на списанието „Семе." Статията „Моя блян за Амер. Дев. Гимназия" ми направи силно впечатление. „Колко хубаво ще бъде наистина, ако този блян се осъществеше, и колко полезни гражданки би имала България тогава!" Но все пак нещо вътре в мене ми казваше: „това е утопия, това е мечта." Мина още един месец. Получих втория брой от същото списание. Заглавието „Блян почва да се осъществява" привлече вниманието ми. И в каква изненада останах, когато се уверих от прочетеното, че действително „блянът" ще се осъществи, макар и отчасти. За още един път се убедих, че в света има хора, които не остават идеите си *само* идеи, а се стремят, по какъвто и да е начин, да ги осъществят.

Учебните занятия почнаха. От време на време дочувах по нещо за групата осмокласнички — изпълнителки на „блянът." Това само дразнеше любопитството ми, докато един ден сама реших да ги посетя и лично да науча техния начин на живеене. И отидох. Първият, който ме посрещна, беше Ник, кучето ни. Неговият лай сякаш викаше: „Добре дошла, добре дошла в нашата комуна!" Тежката врата се отвори, и една ученичка ме посрещна и покани да влеза. Намерих се в един дълъг и широк салон, приветливо вареден. Неколко момичета се люлееха на rocking-chairs и най-старателно преобръщаха страниците на „The Ladies' Home Journal," други бродираха, две играеха „Кик-кок," а четиърти се беха събрали на куп и се преприказ за нещо. От време на време дочувах откъслечни фрази: „Народното творчество... Паисий... фактор на възраждането... песни... гатанки... това не е прек фактор... хайдушки... пословици... приказки...", от което разбрах, че въпроса се касаеше до българската литература.

Попитах тази, която ме посрещна: „Колко момичета живеят в тази къща?" Отговора беше „четиринадесет." Поканиха ме да седна между тях, защото домакинята била на пазар. Аз изложих желанието ми, като същевременно им казах целта на моето идване и ги помолих да ми опишат поне малко обществото си, неговите принципи, програма на работа и пр. Препирните върху българската литература се прекратиха и всички ме заобиколиха.

„Кога ставате сутрин, и кой ви буди?" ги попитах. Веднага една почна: „Понеже в 8 часа имаме обща молитва и след това часове, трябва да станем най-късно в 7 ч., но можем и по-рано. Например, между нас има една, която не може да спи по-късно от 5½ часа. Тя става тогава и започва своите разходки из салона. Други пък щом ги събудите в 7 ч., обръщат се на другата си страна и веднага заспиват. Ако ли пък ги раздрусате, ще чуете гласа им изпод юргана 'много е рано,' или 'моля, бегай.' Други пък веднага стават, но с каква, задето ги събудили толкова рано, че не могли да си изкарат до край съня." Разказвачката мълкна, като даде ред на друга: „Господжо, първи трябва да стават тези от нас, които приготовляват закуската, но тех никой не буди. Ако чуят звънеца от пансиона, стават в 5½; ако ли не, по-късничко — когато сами се събудят." „Но тогава вие често трябва да закъснявате за часове. Те може да се успят." „О не, госпожо; когато човек знае, че трябва да стане рано, нещо като инстинкт го събужда. Действително, веднъж закъснехме толкова, че закусвахме на първия час, който винаги е свободен, но късното ставане не беше тогава причината. След като приготвят закуската, тези ученички отиват по ред в трите спални и събуждат другите, като събират върху си всичките протести."

„Колко часа имате на ден и кога си приготовлявате уроците?" Друга подхвана: „Сутрин имаме 5 часа, но първият от тех е винаги свободен, за домакинската работа, а след обед — два. От училищата програма не сме много доволни, защото математика и литература сж ни турнали след обед, когато вече сме уморени, и сме готови всека минута да се прозеваме. Уроците си учим вечер в салона от 7 ч. нататък. Определено време за занимаване немаме." „Дежурната ни тогава позволява ли да напущате занимането когато си искате?" „Но, госпожо, ние нямаме дежурна, защото ни мислят доволно съвестни и възрастни за себеуправление. Сегиз-тогиз само, когато, без да щем, си отпуснем гласчетата, един глас от дъното на салона процепя въздуха с популярната между ученички и ученици фраза: 'Моля, тишина,' след което очите ни се нанеждат послушно над отекчителния учебник, понеже обърнат наопъко, за да зашушукаме пак след две минути. Но това са извънредни случаи: само когато сме в 'бурно' настроение (а ние често изпадаме в такова)."

„Мога ли от това да заключа, че вие не си легате на определено време?" „Вашето заключение е съвсем право. Щом си научим уроците, или след като два пъти се прозеем над учебника, отиваме да си легнем. Спалня № 3 е най-ревностна, когато въпроса се касае за спане. Тя се прибира най-рано в стаята си, понеже в 8½, но кога си легат?? Останалите, задължени върху некоя задача от хиперболата, лутайки се из Менделеевата таблица по химия, или пък ровейки из енциклопедията, дано поне там намерят английската дума, извадена от „Current Opinion," не виждат, че часа минава 11. Тогава гласът от дъното на стаята с думите „Bed time" ги стресва, и те зареждат и хиперболята, и Менделеев и Current Opinion, и се упътват към спалните си. И още от далече дочуват те сподавен смех в стаята № 3. И след малко, гюрюлтия: на некои си от съседната стая леглото било обърнато наопъко, а сподавения смех от спалня № 3 утихва за момент."

От отговорите им до тука, донякъде разбрах живота на момичетата, но това беше недостатъчно, и аз отидох по-нататък. „Виждам вашата готовност да ми услужите чрез отговорите си, и мисля, че не бих ви отекчила с по-нататъшно разпитване." „О не, не, напротив," извикаха те в един глас. „Кой ви урежда програмата за ядене?" продължих аз. „За тази цел има специална комисия от три момичета, избрани чрез тайно гласоподаване, от всека спалня по една. Тази комисия се събира за около два часа през свободното си време и под ръководството на домакинята нарежда програма за неколко дена. Какви ли предложения не стават относно храната, затова и тя е от най-разнообразни кухни: българска, немска (типично ядене от тази кухня е пълнени дюли с месо), американска [chicken pie (баница от пиле)], па даже и импровизирани. Виждам, че вие много се интересувате в живота ни, затова ще ви покажем сега програмата за неколко дена."

С тези думи тя стана, отиде в стаята си, донесе едно тентерче и ми го подаде. Почнах да чета, но вниманието ми беше отвлечено от думите, които се чуваха наблизо: „5 по 8 = 40 — нула и 4 на ум. 2 по 3 = 6, 6 и 4 = 10. Повдигнах си главата и погледнах към стаята, от дето се чуваха тези думи. Вилех надвесило се над тетрадка лице. Доближих се и попитах какво смета. „Тази седница," започна тя е тои, който задаваше, че тая работа й бе присърдце, „за вода всичките сметки в клуба. Сега начислявах колко ни костува днешния обед." Помолих я да ми покаже тетрадката си. Тя ми я подаде. Прочетох следното: хляб — 12 лв., месо — 35 лв., картофи — 8, масло ¾ — 20 и пр.

Аз взех, с тяхно позволение, програмата за една седница, постанах до всеко ядене цената, и ето какво получих, в резултат:

ПОНЕДЕЛНИК

Закуска	Чай, масло, хляб	34·76 л.
Обед	— Яхния от картофи, салата от зеле, ябълки	43·93 „
Вечеря	— Тутманик, кисело мляко, липов чай	81·57 „
	Всичко	160·26 л.

ВТОРНИК

Закуска	- Юфка, мляко, захар	39·88 „
Обед	— Печен фасул, варени картофи, круша	93·30 „
Вечеря	— Попара, липов чай, компот от сливи	85·80 „
	Всичко	218·98 „

СРЯДА

Закуска	- Самалина, мляко, хляб	34·90 „
Обед	— Пържена раба, пюре от картофи, салата от зеле и ябълки	70·63 „
Вечеря	— Макарони, пюре от ябълки, чай	90·79 „
	Всичко	196·32 „

ЧЕТВЪРТЪК

Закуска	- Чай, сирене, хляб	59·39 „
Обед	— Месо с орис. круши	100·03 „
Вечеря	— Бурек, компот от сливи, чай	66·53 „
	Всичко	225·95 „

ПЕТЪК

Закуска	- Самалина, мляко, сирене	41·24 „
Обед	— Печено, кълцано месо, пюре от картофи, сос, сливи	68·50 „
Вечеря	— Чай, сирене, компот от дюли	83·31 „
	Всичко	193·05 „

СЪБОТА

Закуска	- Кафе с мляко, сирене, хляб	47·48 „
Обед	— Chicken pie (баница от пиле), пилаф	123·62 „
Вечеря	— Чай, компот от ябълки, и останали от друг път храна (която в този случай не влиза в сметката)	51·85 „
	Всичко	222·95 „

НЕДЕЛЯ

Закуска	- Кавао, сирене, мляко	76·05 „
Обед	— Печено свинско, макарони, сос, американско зеле, круша	134·25 „
Вечеря	— Пилаф чай, компот от дюли	52·85 „
	Всичко	263·15 „

Направих сметка ги видех, че средно по тази програма на ден разхода излезе на 211.52 лв., без да сметам за орехи и някои американски бонбони, като fudge и др., които това общество си позволило, и за които момичетата ми разправяха с патос и енергия.

Техните отговори не много заинтересуваха, затова аз отидох по-нататък, даже се впуснах в подробности, като ги попитах, кой им приготовлява храната. „Всички сме разпределени на неколко групи от по четири момичета. Например, ние четиримата" — и тази, която разправяше, посочи към три ученички и себе си — „ако приготовляване закуската, то след нея ние и чиниите, но на другия ден ще работим за вечеря, после за обед, тогава за закуска и т. н. Тъй че всека група всеки ден, в различно време, приготовлява храната, ту сутрин, ту вечер, ту на обед." На въпроса, дали американското семейство се храни с тех, дали яде същата храна, дали момичетата са доволни от нея, ето какъв отговор получих: „О! да! Тука, например, сяда домакинята, там — домакина, онези места са на двете им дъщери, а ее там на високия стол се настанява пет-годишния Джордан. От храната сме доволни. Отначало имаше малко протести против самалината, но сега под влиянието на Джордан, чиято любима храна е самалината, ние свикнахме с нея и често пъти я предпочитаме.

Докато разговаряхме така, Ник залая силно, и когато погледнах на вън, видех, че той вече приграждаше домакинята, която идеше от пазаря, натоварена с две пълни кошници, и се готвеше да я целуне с езика си. С мъка тя успе да се отърве от приграждите му, влезе вътре, поздрави ме любезно, и ме покани да влезнем в кабинета, гдето доста време говорехме относно живота й с момичетата. От думите й разбрах, че почти всичката домашна работа се върши от момичетата, че те сами сж си разпределили, че тя не им пречи на уроците, освен,

понекога, когато дрямането на тенджерите загаши това на вкъщи, и те закъснят с една минута за молитва или час. Разправих й за приема на момичетата, за въпросите ми и техните отговори, като я помолих да ни каже приходa им за един ден. „Той е 330 лв.," беше отговора. „Ако цените на продуктите не се увеличат, нема да имаме дефицит, защото на ден харчим средно само 211 лв., без да сметаме дрехата, газта и извънредните покупки, които понякога правим."

След малко към нашия разговор се присъединиха тук-що влезлите домакини, и от неговите думи разбрах, че неговото искрено желание е да навикне момичетата на себеуправление. Действително, имало избрана, пак чрез тайно гласоподаване, една законодателна комисия, но тя още не се е свиквала, по простата причина, че не е имало нужда от нея. Само веднъж, на шега, домакина предложил на комисията да се свика и реши въпроса, дали вратата, която води от спалня № 3 за преддверието да се заключи, защото от тази врата вечер се явявал некакъв си ангел, който плашел момичетата. Предложението било на шега. Но още същата вечер момичетата от тази спалня, под мъчите на една жумеща лампичка, на шега намерили точно 15 пирона, взели един чук, и в скоро време вратата на шега почувствала забиването на всички тези пирони. Така се осуетило първото свикване на законодателния парламент, макар и на шега.

В приятни разговори не видех кога се стъмни. Домакините ме задържаха при себе си. Вечеряхме заедно. Бех свидетелка на следвечеряшната кухненска работа на момичетата. В 8 ч. се пристъпи предложението за игри. Ръководството беше дадено на домакина, който избра само състезателни игри. Първата игра беше „слепа баба." Наредихме се на кръг. Вътре в него застанаха две момичета, едното с превързани очи. То трябваше да улови другата в един период от 25 секунди. Ако ли не я уловеше, отстъпваше местото си на друга. Която улавяше най-много, получаваше за награда едно бомбонче. След това играхме на орехи. Наредихме ги на пода и с лъжички трябваше да ги сближим в две купчини. Но най-интересната игра беше *прескачане на маси*. При тези игри не може човек да не се амбицира. Всеки иска да спечели играта. Това придава живот и игра и увлича всички. Към 11 ч. поднесоха орехи и мушмули, и след малко, гласят, вече не от дюто на салона, а от средата, сбогуви, че е „bed time." Всички се пръснахме.

На другата сутрин аз си отидох, облажавайки едно такова щастливо общество. И наистина, много е по-приятен живота на такива отделни групи, отколкото общия живот в някой голям пансион.

Трепетлика.

ДВЕ ОЧИЧКИ

Аз знам две звездици ясни,
Светулки мили и прекрасни,
Що трепкат си в'ефир любовно
И все поглеждат ме любовно.

Щом нощ разпусне си косата,
На запад ей ги в'небесата;
Със поглед ласкав те единички
Блещукат тайствено самички.

По цели нощи аз, в мечти,
Вперед тъжни тихи самоти,
Да се захласвам в тях обичам,
И две очички ги наричам.

Мимоза.

* * *

— Аз искам ти да бъдеш вечно моя,
Другарка близка в тъмните ми дни;
Не си скъпи, красавице, покоя,
Аз падиал съм, ела ме подигни.

П. Маревски.

Ученически организации.

(продължение)

Литературно Д-во „Развитие," основано и ръководено изключително от ученици, въпреки многобройните премеждия, които е преживяло, съществува вече 25 години без никога да е прекъсвало дейността си — даже и през войните, които напоследък станаха.

Както се вижда от самото му име, то преследва всестранното умствено развитие на членовете си. За тази цел, всяка събота вечер в общата занимателна стая на Мъжката Гимназия пред всичките ученици (а не редко и пред учениците) от Американските Гимназии дава редовно своите упражнения, като застъпва следните номера:

1. Декламация (стихотворение, разказ, орация).
2. Съчинение.
3. Музика.
4. Концертно-рисуване.
5. Внезапен въпрос (зададен от публиката).
6. Бележки за велик мъж.
7. Словопрение.
8. и. „Жило" — редактиран от избрани „редактори", четен в ръкопис.
9. Критика.

Освен ежеседмичните упражнения през годината, дават се непременно една или повече вечеринки от дружеството, пред разкошна публика.

Всякой член нов или стар е длъжен да се яви на сцената — първи път плах и развълнуван до самозабрава от неопределимите чувства, които завладяват всякой новак на сцената; втория малко по-самоуверен,— докато най-после след ред упражнения стъпва съвсем свободен и напълно завладява зрителите, в изпълнение на дадения му номер.

Голямо улеснение при търсене материал получават членовете от богатата и добре уредена дружествена библиотека.

„Развитие" винаги се е ползувало с голяма репутация между учениците и е обемило най-голям брой от тях като членове.

Тази година броя на членовете е 79.

Младежко Хр. Д-во е клон от всесветската организация: Мл. Хр. Д-во, което работи за телесното и духовно развитие на младежа. Устройва сказки, лекции, вечерни курсове по вечни науки и занятия за останали без образование хора, библейски курсове и молитвени събрания, спортни игри и състезания, и се старае да привлече безделниците от улицата и помогне за издигането им. Впрочем идеите, които преследва това д-во, са най-човешки и християнски. Броят на тазгодишните му членове е 25.

Неделно Училище. Вечни ученици интересующи се и Библията, под ръководството на г. Марки, изучават подробно различните глави от тази книга, като получават ясни и верни познания, особено по някои мъчно разбираеми и различно тълкувани въпроси. Всякой ученик изказва свободно мнението си по третиращия се въпрос, и след продължителни дебати идва се до едно истинно заключение.

Неделна Беседа. По-малките ученици, до 15-годишна възраст, се събират в дома на г-жа Хаскел в Неделя, дето прекарват следобедното свободно време в полезни разговори и интимни игри. При това, Н. Б. притежава малка библиотека с избрани юношески и детски книги, които охотно се четат от членовете ѝ.

Празник в Американската Мъжка Гимназия.

Училищният оркестър е събрал всичките музикални сили, и с честите си упражнения иска да издигне членовете си до високо стъпало в музикално отношение. Той дава много концерти, за които учащите се са твърде благодарни.

„Спорт Клуб" застъпва всякакъв вид спортни игри, а особено най-модерните американски. Почти всякой ден спортистите имат упражнения в широкия училищен двор, а когато времето е хубаво (което рядко се случва при мъглявия и снеговит Самоков) отиват на широкото самоковско поле и дават волен простор на буйните си игри.

Крайно много се радваме, че най-после тази година имаме такова добре уредено дружество, каквото е „Спорт Клуб," и с голямо нетърпение чакаме да се дигне карантината за да видим игрите и състезанията, които той проектира.

Из Девическата Гимназия.

— Музикалния клас при Дев. Гимназия почна своите месечни домашни концерти на 11 т. м. Този клас не е както класовете ни в училището, гдето една група ученички следват ученето си заедно. Той променя състава си всяка година; едни излизат, други влизат. На такъв концерт не се чувствуваш както на изпит по история или химия, но чуваш хубави парченца както от тези, които едва са почнали да свирят, така и от тези, които са малко по-напред. На такъв домашен концерт, освен наслаждението, което си доставят едни на други, ученичките свикват спокойно да свирят и пред други и така извличат двойна полза.

Всяко начало е слабо и се усилва като растенето на crescendo. Имаме основание да очакваме най-голямия разтвор на жгъла (cresc.) в някой публичен концерт.

* * *

— Ученичките са решили да основат ново дружество, което да съответствува на д-ство *Развитие* в Мъжката Гимназия. Те са имали вече две събрания и са избрали една част от настоятелството.

Карантина, за сега ни пречи, но щом се възстановят нормални условия, дружеството ще почне дейността си.

Р. Н. М.

Този брой на „Рилски шепот" излиза при особно трудни обстоятелства. Двете гимназии за втори път са под карантина поради скарлатината, та не може да има абсолютно никакво съвещание между редакторите и редакторките. Освен това, една от редакторките, Неделка Константинова, още не е оздравела от тежката си болест, за която съобщихме в първия брой, макар че тя е минала кризата и се усилва всеки ден. С изключение на нашата съредакторка, друг тежък случай на болест не е имало нито в Мъжката нито в Девическата гимназия. Надяваме се, че карантината ще се дигне скоро, та да можем пак да подемем задружната си работа.

ХРОНИКА.

Евгения и Лица Ангелови са при баща си в Бургас. Едната е чиновничка, а другата домакинка.

Стефанка Варжмова е назначена учителка в с. Ярлово, Самоковска околия.

Олга Вълчева е у дома си в София. Следва курсове по домакинство. Миналото лето прекара в Банско.

Драга Данаилова е единственото момиче от този клас, което е отишло в странство да следва. Тя е в Германия, дето учи естествените науки.

Роза Дирекова бе втората от този клас, която се ожени. Тя сега се казва Роза Борис Христо Христова и живее в Плевен до Тиковското училище. Младият й съпруг постройвя сега една нова фабрика за тухли, която ще управлява. Роза е много доволна от избора си. Тя е весела сега, и ние й пожелаваме to live happily ever after.

Йота Дучевска е в с. Червен-брег, дето е организирала едно живо младежко дружество за просветното развитие на селото. Тя е внесла в тази работа същата енергия и способност, които я характеризираше като ученичка в Ам. дев. гимназия. След нова година тя очаква да отиде в Германия за да следва по медицината. Дано да осъществи блена си.

Венерка Еврова е в Самоков, у дома си.

Еленка Касабова също е у своите в Самоков.

Виктория Коен е в София, дето ще прекара зимата у дома си.

Естир Коен е у дома си в Самоков.

Константина Кралева е чиновничка в Самоков.

Виржини Кумруян взима уроци по пеене в София. Тя и сестра ѝ, както и г-ца Сидарева и други бивши ученички при нашата Гимназия, много помагат на Софийското Мл. Хр. Дружество, най-силната младежка религиозна организация в България.

Кръстина Лазарова е у дома си в с. Лъджене, дето има вече цела колония свършили Американската Девическа Гимназия.

Павлина Лесичева е при своите в Самоков.

Г-жа и Г-н Баучер.

Зора Машева е на работа в София.

Елена Мумджиева е в къщи, Самоков.

Магдалина Неделкова е народна учителка в едно село близу до Червен-брег.

Теопи Рекова е у дома си в Пещера.

Вера Сечанова е учителка в с. Пасарел, Самоковско.

Марийка Сотирова е студентка в Софийския университет.

Вожана Станкова е у дома си в Самоков.

Зора Таинова е при своите в гр. Ихтиман, дето помага в дюкяна.

Здрава Темистоклиева е станала г-жа Хентова. Живее в Самоков при родителите си. Тя първа от класа си посмя да се венчае. И се чувствува щастлива, че е поела този риск. И нам ѝ пожелаваме много щастливи години.

Еленка Хаджийска е у дома си в с. Костенец.

Елена Чешмеджиева е у дома си в Самоков.

Всички, които не върнат вестника в срок от две седмици след получаването на настоящия брой, ще се смятат за редовни абонати.

Печатница при Американските Гимназии — Самоков.